UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Caput V. De modo producendi pios affectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-60213

Visual Library

ctos: uti & aliarum virtutum timoris Domini, humilitatis, obedientiæ, reſignationis, patiētiæ, &c. Hoc ſolùm loco quædam tradere motiva Theologicarum virtutum placuit, ob hos affectus maximè nobis ubique in meditandis rebus neceſſarios.

CAPUT V.

De modo producendi pios affectus.

QUandoquidem verò præcipuus Meditationis fructus in affectu inflammato conſiſtit; ut ex quo in via purgāte facilè homo ad vitiorum pravarúmque affectionum extirpationem impellitur, in via illuminante ad virtutum exercitia ſtimulatur, in uniente denique cum Deo per amorem arctiſſimè ſociatur: iccirco præter conſuetudinem aliorum in ſcribendis Meditationibus verſantium, affectum cujúſque puncti explicatiùs aliquantò ſubjiciendū cenſui; ut ſiquis in hoc exercitio, vel ſterilior, vel frigidior hæreret, is ad eum meditatè cunctantérque, cum guſtu, quo poſſet ſpirituali, legendum accederet. Ne eveniat, quod apibus per quoſdam flores diſcurſantibus, unde ad uſum nihil decerpunt. Quia tamen ejuſmodi à me affectus plerumque parciùs expoſiti ſunt, quàm vel natura eorum ferret, vel Meditantium deſiderium expoſceret. Placuit hic obſervatā à nōnullis generalem quandam affectuum explicatius diducendorū rationem, eámque ordine alphabetico memoriæ causâ præmittere: ut ſicui

Ex Affectibus præcipuus fructus eſt.

affectibus diutiùs immorari libuerit, is ex hiſc[e]
modis, qui maximè opportuni viſi fuerint, pro
arbitratu uſurpet. Sunt autem:

Affectus quidam univerſales particularibus ad amplificãdum ſubſervientes.

Agnitio veritatis propoſitæ per vivam fidē

Admiratio diſpoſitionis, providentiæ aut bonitatis divinæ.

Æſtimatio temporis, gratiæ & beneficiorum Dei.

Benedictio Dei, noſtri adeò ſolliciti, ſapientis, benevoli, &c.

Communicatio cum Angelo cuſtode, ſancto, aut Deo conſilii.

Confeſſio præteritorum delictorum, negligentiæ, ingratitudinis, &c.

Corfortatio ad emendationem ex ſpe divinæ gratiæ, & exemplis SS.

Deteſtatio malè vel tepidè exactæ vitæ, & neglectæ gratiæ

Exhortatio, quâ ad perfectionem, & victoriam te impellas.

Fiducia, quâ ſtatuas te in Chriſti meritis omnia poſſe.

Gratitudo, quâ Deo, ad hanc te gratiam ſervanti, totum te offeras.

Humilitas, quâ indignum te tot donis agnoſcas.

Invitatio Sanctorum om. ut tecum orent Deum, glorificent, &c.

Laudatio Dei tam in ſe glorioſi, in nos benefici, &c.

Memora-

Memoratio beneficiorum, quæ omni vitæ momento Deus contulit.

Negatio, quâ ſtatuat, ſe nulla in re ipſius beneficiis abuſurum.

Oblatio opum, famæ, vitæ, & potentiarum Deo; ut gratiæ reſpondeas.

Petitio ut, per Chriſti merita, Deus omnia ad ſalutem tribuat neceſſaria.

Propoſitum de futuræ vitæ rationibus certâ lege inſtituendis.

Querela pia, quod deſideria amandi, ut par eſt, Deum, explere non liceat.

Reprehenſio ſui ob neglectum tempus gratiæ, cæleſtia præmia, &c.

Sollicitatio interceſſionis, & à Deipara Sanctis & Chriſto.

Taxatio operum, pœnâ certâ, niſi perfeceris, conſtitutâ.

Votum, quo optes, hæc, aut illa à te perfectè expleri poſſe, ut à SS. &c.

Zelus, quo deſideres omni poſſibili affectu, effectuque Deum glorificare.

En Alphabetum affectuum continuandorum verè aureum, ex quo nunc hos, nunc illos devotionis amplificandæ actus ſibi quiſque deligere poterit, prout maximè ſenſerit conducere. Acui illi quoque per figuras quaſdam Rhetorum acriores poterunt; ut per *Interrogationes*, *Exclamationes*, *Apoſtrophes*, *Proſopopœias*, *&c*. prout cuique ardor & animi impetus ſuade-

Per Rhetorum figuras exacuuntur affectus.

ſuadebit. Nam ad vim affectibus imprimendam (ut exemplo utar) magnopere juvabit, ſi Chriſtus tanquam venturus Judex peccatorum, arguens per proſopopœiã exhibeatur, irato vultu, corrugata fronte, flammantibus oculis, intentato de cœlo fulmine, minaci voce, terribili furore irruens: aut ſi amicam animam tanquam ſponſus ſponſam, ore renidenti, explicatâ fronte, ſerenis oculis, voce blandiente compellet, ad amorem invitet, ſoletur in adverſis & excitet. Quocirca neque illa figurarum acrimonia ab his affectibus eſt ſubmovenda.

Rationibus breviculis interpoſitis etiam foventur.

Ad amplificandum quoque exacuendúmque affectum faciet, rationes alias aliáſque ab intellectu, velut ignis alendi fomenta ſubjicere: neque enim inflammata jam volũtate mentis diſcurſus planè eſt ſeponendus; ſed novis identidẽ animus alimentis eſt excitandus, ne repentè intepeſcat. Huc autẽ imprimis faciunt rationes illæ, quæ ab *utili, honeſto, pulchro, jucundo*, ac *neceſſario* ſuppeditãtur, quos rudis verſus exhibet:

Vtile, honorificum, pulchrum, volupe, atque neceſſe.

Quæ cum oppoſitis, ut *inutili, inhonoro, turpi, injucundo, miniméque neceſſario* cõpoſitæ magis eminent, & illuſtrantur: de quibus in noſtris Rhetoricis fuſius: ubi etiam ſigillatim de affectibus actum eſt. Denique ad producendũ excitandúmque affectum, ſanctorum quiſpiam, e. g. Apoſtolus Paulus in Charitate, Deipara in

Sanctorum exẽplis &

humili-

humilitate, maximè autem Chriſtus ipſe Servator noſter, tanquam perfectiſſima virtutum omnium idea, nobis eſt proponendus. In hoc uno plura nos accendent. Nam

præcipuè Chriſti Domini variis modis conſiderati affectus promoventur.

Influit, exemplar, finis, docet, atque meretur.

Si enim hunc ſpectemus, *ut principium*, qui per gratiam ſuam influat, nóſque excitet; ſi *exẽplar* vitæ actionúmque ſuarum proponentem; ſi ut *finem* denique glorioſũ, cui, & in hac, & in altera vita conformemur; ſi ut *Magiſtrum* adeò ſollicitè nos ad virtutem inſtruentem; ſi denique tam caro *pretio ſanguinis ſui*, hanc mihi occaſionem ſalutis & divinæ gloriæ procurandæ *merentem*; quis non aſſurgat animo, omnique devotionis ardore inflammetur? Hoc fac, & vives.

Habes inſtructionem perbrevem de affectibus; quæ non tantùm res ſacras Meditantibus, verùm & pro Concione populi dicentibus ad inflammandos alios poterit deſervire.

CAPUT VI.

De colloquiis piè utilitérque inſtituendis.

Colloquia cum Deo, Chriſto, aut Sanctis Dei, Meditationem ſolent concludere; tum ut *laudem* Deo dicamus in omnibus bonis ipſius, *gratiáſque* pro beneficiis in nos col-

Ex hebd. 1. Exerc. 1. 2. & 3